

Dabarsko polje, značajno područje za kosca (*Crex crex*) u Bosni i Hercegovini

Dabarsko Polje, an Important Bird Area for the Corncrake (*Crex crex*) in Bosnia-Herzegovina: Late in the season, on 19. July 2009, when mowing had already started and at least 80 % of the Karst Polje was harvested, I observed the Corncrake in the wettest part below the road at the northern edge. At two points between 20.00 and 21.00 I could hear 3 respective 4 calling males in the meadows. We estimate 30-60 breeding pairs.

Dabarsko polje dugo je 11 km i do 1,5 km široko. Veličine je oko 2800 ha. Otprilike 50% polja redovno je poplavljeno, a uglavnom je otvoreno travnato stanište s umjerenom klimom. Potkraj sezone, 19. jula 2009. godine, kad je košenje već počelo, a gotovo 80 % kraškog polja već bilo požnjeveno, u najvlažnijem dijelu ispod ceste na sjevernom rubu, primijetio sam ptice. Na dva mjesta, između 20.00 i 21.00h, mogao sam u tri navrata čuti glasanja četiri pjevajuća mužjaka kosca na livadi. Svaki put je pokriveno područje bilo, maksimalno, 100 ha. Na osnovu ove zastupljenosti i optimalnom staništu koje pokriva 1300-1500 ha, procijenio sam populaciju kosca u Dabarskom polju na 30 do 60 parova. Veoma je značajno nadzirati stanište u raznim periodima godine. Ostale značajne vrste su rusi svračak (*Lanius collurio*), pčelarica (*Merops apiaster*) i vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*). Prepelica

(*Coturnix coturnix*) koja se glasala ukazuje da se ova vrsta pari potkraj sezone u ovim planinama [Schneider-Jacoby, M., 2008: How to Implement the European Birds Directive? Editorial, *Acrocephalus* 29 (138/139): 129–135]. Tokom moje prve posjete Dabarskom polju, 5. jula 2005. godine, košenje još nije bilo počelo. Livade, kao što je ova u Dabarskom polju, koje se kose jednom godišnje, rijetke su u Evropi i značajno su stanište livadskih vrsta ptica. Bilo je podne tog jula 2005. godine, ali kosci se nisu glasali. Međutim, oba puta, u julu 2005. i 2009. godine, primijetio sam odraslog sivog sokola (*Falco peregrinus*). U julu 2009. ptica je sjedila na usamljenom drvetu usred polja. Jedan suri orao (*Aquila chrysaetos*) letio je iznad litica na sjevernoj strani kraškog polja. Ovo pokazuje da Dabarsko polje nije samo značajno stanište livadskih ptica, nego i grabljivica. Dabarsko polje, kao tipično vlažno poplavno kraško polje, ispunjava kriterije za IBA područje i predstavlja jedinstven krajolik u Bosni i Hercegovini. To je jedan od najupečatljivijih krajolika koje sam vidio u Evropi, a pogotovo je prirodni ciklus poplava i suša vrijedan zaštite.

Martin Schneider-Jacoby
EuroNatur, Konstanzer Str. 22, D-78315 Radolfzell,
e-mail: martin.schneider-jacoby@euronatur.org

Slike 1-2. Dabarsko polje (Foto: M. Schneider-Jacoby)
Figures 1-2. Dabarsko polje (Photo: M. Schneider-Jacoby)